

september - október 2013

OECD V SKRATKE

Informačný dvojmesačník Stálej misie Slovenskej republiky pri OECD v Paríži

Číslo: 18 Ročník: 4

Vážení spolupracovníci,

nová pracovná sezóna znamenala predovšetkým vstup Slovenskej republiky do Výboru OECD pre rozvojovú pomoc, ktorý sa spečatil spoločným slávnostným aktom 17. septembra 2013 za prítomnosti generálneho tajomníka OECD Angela Gurriú, štátneho tajomníka Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Petra Buriana a predsedu výboru Erika Solheima. Týmto krokom Slovensko potvrdilo, následne po Českej republike, zaradenie medzi najvýznamnejších poskytovateľov rozvojovej pomoci, čo rezonovalo aj na oslavách 10. výročia budovania kapacity rozvojovej pomoci Slovenska v októbri. OECD v Bratislave reprezentoval zástupca riaditeľa Direktoriátu pre rozvojovú spoluprácu Serge Tomasi. Stálu misiu navyše tešilo, že sme mohli rozvojovú pomoc Slovenska priblížiť komunitě OECD prostredníctvom dvoch fotografických výstav inštalovaných v priestoroch OECD.

K oslavám 20. výročia samostatnosti Slovenskej a Českej republiky stále misie oboch krajín prispeli usporiadaním spoločného podujatia – diskusie k samostatnosti menových politík. Seminár, ktorý otváral hlavný ekonóm OECD Pier Carlo Padoan a viedli ho predovšetkým viceguvernéri oboch centrálnych bánk, bol priestorom pre diskusiu i polemiku o voľbe dvoch rôznych ciest vývoja, členstva a nečlenstva v eurozóne. V tejto súvislosti Vám v tomto čísle prinášame rozhovor s viceguvernérom Národnej banky Slovenska Jánom Tóthom.

Osobne ma veľmi teší realizácia spoločných projektov SR a OECD prostredníctvom mechanizmu riadeného Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, vďaka ktorého novej dynamike sa podarila realizácia niekoľkých úspešných aktivít, akými boli napríklad konferencia „Dunajská os – rozvoj prístavných miest a dunajského regiónu“ v Bratislave, realizácia odborných stáží ministerstiev financií a pôdohospodárstva v OECD, konferencia k demografickému vývoju (Slovenská akadémia vied) a ďalšie. Takisto ma teší rozvíjanie parlamentnej dimenzie na pôde OECD, naposledy s účasťou predsedu Stálej delegácie Národnej rady SR v OECD Jozefa Kollára na podujatí v OECD.

Ako zvyčajne, OECD za toto obdobie prezentovala rad komparatívnych štúdií a výhľadov. Prinášame aj nové vydanie krátkych anotácií stálej misie k publikáciám OECD. Najvýznamnejšou z nich z hľadiska relevantnosti problémov na Slovensku – nezamestnanosti, či už štrukturálnej, ako aj nezamestnanosti mladých, je „Stratégia zručností OECD“. S cieľom prispieť k riešeniu aktuálnych problémov SR usiluje stála misia naďalej o prepojenie činnosti naplňovania priorít SR s činnosťami OECD a možnosťami využitia nástrojov EÚ vo všetkých sektorových politikách, podobne, ako tomu je v prípade reformy verejnej správy.

Kultúrnu diplomaciu stálej misie sme tentoraz obohatili o výstavu malieb Ingrid Zámečnikovej a plastík zo skla autora Achilleasa Sdoukosa.

Vážené kolegyně, vážení kolegovia,

týmto číslom „OECD v skratke“ sa začína 4. ročník vydávania spravodajstva Stálej misie SR pri OECD. Myslím si, že je to slušná inštitucionálna pamäť, ako aj kronika života organizácie, a najmä pôsobenia SR na jej pôde. Dôvod skutočne túto aktivitu vyzdvihnúť, oceniť, neprejsť bez povšimnutia, pretože na jej realizácii vždy participuje celý kolektív misie. Chcem aj touto cestou všetkým poďakovať, najmä však Kristíne Gendovej Ruzsíkovej, ktorá je tvárou celého úsilia. Toto číslo je zároveň posledné, ktoré sa k Vám dostáva pred koncom roka 2013. Dovoľte mi poďakovať sa Vám za produktívnu, inšpiratívnu, ako aj ústretovú spoluprácu, zaželať Vám ešte úspešné ukončenie roka a pokojné sviatky v kruhu najbližších.

Ingrid Brocková
veľvyslankyňa a stála predstaviteľka SR pri OECD

Strategické priority a horizontálne projekty OECD

Rozvojová spolupráca

Všetky foto: Stála misia

Slovensko sa stalo 27. členom Výboru OECD pre rozvojovú pomoc (DAC). Stalo sa tak na zasadnutí tohto výboru 17. septembra 2013 v Paríži. Slovenskú delegáciu na zasadnutí viedol štátny tajomník Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Peter Burian. Vo svojom príhovore štátny tajomník podčiarkol význam znalostí a skúseností SR získaných z transformačného a integračného procesu pre partnerské krajiny, ktorým SR poskytuje rozvojovú pomoc, ako aj pre členov DAC-u. Vyzdvihol dôležitosť členstva SR v DAC-u, ktorý považuje za hnciu silu reforiem a zdroj inšpirácie pre zlepšenie fungovania systémov rozvojovej spolupráce. Zároveň informoval výbor o krokoch, ktoré SR už spravila alebo v blízkej budúcnosti pripravuje ako reakciu na odporúčania „Technickej správy OECD o pripravenosti SR na vstup do DAC-u“. V následnom hlasovaní členovia výboru jednohlasne schválili členstvo Slovenska v tomto výbore. Po hlasovaní privítal predseda DAC-u Erik Solheim Slovensko ako riadneho člena výboru, ktorý sa zaraďí medzi ostatných členov a bude tak môcť ovplyvňovať smerovanie a rozhodovanie najdôležitejšieho orgánu v oblasti rozvojovej pomoci.

Potvrdenie vstupu do DAC-u sa formálne prebehlo slávnostným podpisom listov medzi štátnym tajomníkom Burianom a predsedom výboru Solheimom. Slávnostného ceremoniálu v OECD sa zúčastnil aj generálny tajomník organizácie Angel Gurría. Vo svojom príhovore, za účasti členov DAC-u, sekretariátu OECD a ďalších pozvaných hostí, zdôraznil pozoruhodný pokrok, ktorý SR dosiahla v budovaní systému rozvojovej spolupráce. Podľa jeho slov členstvo v DAC-u prinesie Slovensku zvýšenie jeho vplyvu na ďalšie smerovanie rozvojovej agendy, ako aj posilnenie medzinárodnej kredibility a viditeľnosti SR ako donora. Slovensko dosiahlo členstvo v DAC-u práve v čase desiateho výročia poskytovania svojej rozvojovej pomoci. Zavŕšil sa tak integračný proces SR do donorskej komunity.

Rozvojové aktivity Slovenska v afrických krajinách Stála misia prezentovala v OECD aj dvoma sprievodnými výstavami fotografií. Prvou bola výstava slovenských fotografov Zuzany Halánovej a Daniela Laurica. Výstava, ktorá zachytáva rozvojovú pomoc poskytovanú SR v partnerských afrických krajinách, zostala inštalovaná na požiadavku OECD v sídle organizácie až do 7. októbra 2013. Stala sa vhodným doplnením 13. medzinárodného ekonomického fóra o Afrike. Druhou výstavou bola výstava fotografií Platformy mimovládnych rozvojových organizácií v SR.

Všetky foto: Stála misia

Vstupom Slovenska sa však prístupový proces do DAC-u neskončil. Na zasadnutí výboru 22. októbra 2013 bola prerokovaná pripravenosť Poľskej republiky na vstup. Po pozitívnom vyjadrení členov výboru predseda Erik Solheim zablahoželal štátnej tajomníčke pre rozvojovú spoluprácu Ministerstva zahraničných vecí Poľskej republiky Katarzynie Pelczynskej-Nalecz, ktorá viedla poľskú delegáciu, a privítal Poľsko ako 28. člena Výboru OECD pre rozvojovú pomoc.

Po prijatí Českej republiky (14. máj 2013) a SR je Poľsko treťou krajinou Vyšehradskej štvorky, ktorá sa stala členom výboru. V decembri bude prerokovaná pripravenosť Slovenska na vstup do DAC-u, intenzívne rokovania sa vedú s Maďarskom o jeho pripravenosti začať prístupový proces v roku 2014.

Doprava

Predchodkyňa Medzinárodného dopravného fóra (ITF), **Európska konferencia ministrov dopravy (ECMT/CEMT)**, oslávila v októbri **60. výročie svojho vzniku**. ECMT vznikla 17. októbra 1953 v Bruseli, kde šesťnásť ministrov dopravy európskych krajín podpísali „*Protokol o Európskej konferencii ministrov dopravy*“. Do roku 2003 sa k protokolu pripojilo 50 krajín. V období medzi rokmi 1991 až 1998 sa k nej pripojili krajiny bývalého Východného bloku (vrátane SR v roku 1993). V roku 1997 sa jej členom stala Ruská federácia. Okrem európskych krajín sa ku konferencii začali postupne rôznou formou pripájať aj zámorské krajiny (Kanada, USA a Austrália v sedemdesiatych rokoch, Japonsko na konci šesťdesiatych rokov a Nový Zéland začiatkom deväťdesiatych rokov). Globalizácia si vyžiadala transformáciu tohto európskeho formátu na globálny think tank, ktorý sa začal od pozemnej dopravy postupne presúvať ku všetkým typom dopravy a dopravných politík. Tak v roku 2006 vzniklo Medzinárodné dopravné fórum (ITF), založené „*Dublinskou deklaráciou*“, ktoré v súčasnosti združuje 54 krajín. Európska konferencia ministrov dopravy však dodnes tvorí právny základ ITF, ktoré si zachovalo viaceré európske aktivity, medzi nimi napríklad systém multilaterálnych kvót pre medzinárodnú cestnú nákladnú dopravu, ktoré čerpá aj SR.

K pôvodným cieľom ECMT patrila hlavne rekonštrukcia cestnej infraštruktúry zdevastovanej druhou svetovou vojnou. V priebehu svojej existencie však prispela k zavedeniu používania bezpečnostných pásov, heliem pre motocyklistov, limitov povolených rýchlostí, limitov povoleného množstva alkoholu v krvi vodičov a k vzniku viacerých špecializovaných edukačných programov v doprave. Aktuálne sa Medzinárodné dopravné fórum sústreďuje na dopravné politiky v oblastiach, akými sú regulácia, bezpečnosť a dostupnosť dopravy, environmentálne štandardy a ekonomické výzvy v sektore dopravy. Funguje ako pridružená organizácia OECD.

Koncom septembra zverejnená publikácia Medzinárodného dopravného fóra (ITF) „*Lepšia regulácia verejno-súkromných partnerstiev pre dopravnú infraštruktúru*“ prináša výstup z diskusií za okrúhlym stolom a kompiláciu prípadových štúdií spolu so skúsenosťami niektorých členských krajín ITF (USA, India, Španielsko, Spojené kráľovstvo) v oblasti regulácie verejno-súkromných partnerstiev v sektore dopravy. Správa hodnotí povahu rizík a neistôt spojených s rôznymi typmi PPP projektov, uvažuje o praktických dôsledkoch prenesenia rizika na partnera zo súkromnej sféry, hodnotí dopad PPP projektov na rozpočet, rozpočtové a účtovné pravidlá a pristavuje sa aj pri výhodách mýtnych systémov a platieb za dostupnosť. Odporúčania ITF pritom vychádzajú **zo všeobecných odporúčaní Rady OECD pre princípy riadenia verejno-súkromných partnerstiev prijatých v roku 2012** (Pozn.: tieto všeobecné odporúčania Rady OECD možno nájsť aj na našom webe v časti tematické informácie – prierezové politiky).

Verejno-súkromné partnerstvá sa stali významným nástrojom pre vlády na prilákanie súkromných zdrojov do dopravných infraštruktúrnych investícií. V časoch rozpočtových reštrikčných opatrení sa považujú PPP projekty za spôsob ako udržať investície v doprave za súčasného znižovania nákladov z verejných zdrojov. Finančná a ekonomická kríza zvýšila záujem o nové zdroje súkromného financovania dopravnej infraštruktúry, odhalila však aj rozsah zadlženosti a finančných záväzkov vyplývajúcich z nepredpokladaných výdavkov. **Bez ohľadu na úroveň ekonomického rozvoja a komplexnosti regulačného rámca krajín, sú ich skúsenosti s PPP projektmi zmiešané.** Niektoré dopravné PPP projekty umožnili výrazné šetrenie prostriedkov, iné významne prekročili svoj rozpočet. Rizikom PPP projektov je hlavne nadhodnotenie dopytu a budúcich príjmov, pričom v prípade, že dôjde k finančným ťažkostiam, riziká zvyčajne znášajú daňovní poplatníci. **Najviac skúseností a najväčší počet PPP projektov v doprave má v súčasnosti Spojené kráľovstvo**, s prevahou projektov s nepriamym spoplatnením (platby za dostupnosť), ale aj vysokou úrovňou zadlženia.

Viac je možné nájsť na

<http://www.internationaltransportforum.org/jtrc/DiscussionPapers/DP201306.pdf>.

Ekonomika

Foto: SM ČR pri OECD

Foto: Stála misia

Pri príležitosti dvadsiateho výročia vzniku Národnej banky Slovenska a Českej národnej banky sa 2. októbra 2013 konal v priestoroch OECD v Paríži odborný seminár, na ktorom sa zúčastnili viceguvernéri slovenskej a českej centrálnej banky. Cieľom seminára bolo prezentovať v OECD kontext dvadsaťročného vývoja menovej politiky a dohľadu nad finančným trhom v Slovenskej a Českej republike. Poskytol taktiež priestor na odbornú diskusiu a reflexiu o skúsenostiach oboch centrálnych bánk v časoch stability i finančnej krízy, ako aj možnosť porovnať rozdielne cesty vývoja menovej politiky po rozdelení Československa. Za OECD otvoril seminár zástupca generálneho tajomníka a hlavný ekonóm organizácie Pier Carlo Padoan.

Seminár pozostával z dvoch odborných panelov, ktoré sa venovali vývoju menovej politiky – úlohe národných bánk v procese transformácie ekonomiky, rozdielnemu vývoju českej a slovenskej menovej politiky, skúsenostiam SR s eurom a prístupovým procesom do eurozóny, pohľadu na výhody i nevýhody členstva v eurozóne v časoch hospodárskej a finančnej krízy a budovaniu integrovaného dohľadu nad finančným trhom, a to kontextu budovania bankovej únie, výhodám jednotného dohľadu, skúsenostiam z finančnej krízy, výzvam bankového sektora v oboch krajinách súvisiacim s vlastníctvom bánk zahraničným kapitálom. V kontexte súčasných výziev hlavný ekonóm OECD upozornil na potrebu implementácie štrukturálnych politík a bankovej únie. Andreas Woergoetter, expert OECD na strednú a východnú Európu, dlhoročný autor ekonomických prehľadov SR a Českej republiky, zvlášť pre SR zdôraznil nevyhnutnosť hľadania motorov domáceho rastu a tvorby pracovných miest. V súvislosti s vývojom ekonomiky po rozdelení Československa povedal: „Česká republika splnila vysoké očakávania, Slovensko však prekvapilo.“

Pier Carlo Padoan zhodnotil seminár ako vhodný formát na vzájomné odovzdávanie skúseností medzi jednotlivými členskými krajinami, ako aj výbornú príležitosť na to, aby sa takouto formou aj samotná OECD obohatila o skúsenosti členských krajín.

Pri príležitosti osláv dvadsiateho výročia sa uskutočnila v historických priestoroch OECD slávnostná recepcia a bola inštalovaná výstava Národnej banky Slovenska „Euro naša mena“.

Všetky foto: Stála misia

Energetika

Zasadnutie Riadiacej rady IEA (GB IEA) v októbri 2013 sa venovalo posúdeniu aktuálneho vývoja na energetických trhoch, príprave zasadnutia Rady IEA na úrovni ministrov (MIN 2013), vývoju asociačného procesu a riešeniu udržateľného rozpočtu IEA.

- **Príprava MIN:** po dvoch rokoch sa v novembri 2013 koná ministerská schôdzka IEA za účasti ministrov členských krajín IEA, predstaviteľov svetových energetických spoločností (Energy Business Council), partnerských a kandidátskych krajín, ktoré reprezentujú tri štvrtiny globálneho dopytu po energii. Podklad k diskusií na tému „Globálna synergie pre energiu zajtraška“ tvorí „Svetový energetický výhľad 2013“, prinášajúci globálne energetické trendy do roku 2035. GB podporila návrh výstupov ministerskej schôdzky, vyhlásenie predsedu a vyhlásenie členských krajín IEA k zmene klímy, ako aj témy otváracieho zasadnutia (energia a konkurencieschopnosť, zmena klímy: voľba 2°C a ropa a plyn).
- Na zasadnutí bola podaná informácia o **energetickom výhľade pre juhovýchodnú Áziu**, ktorá je témou špeciálnej kapitoly „Svetového energetického výhľadu 2013“.
- Výsledky konzultácií o **asociácii s partnerskými krajinami** potvrdili záujem pokračovať v procese a podporu konceptu asociácie. IEA informovala o príprave podpisu aktualizovaných vyhlásení o spolupráci s partnerskými krajinami počas ministerského zasadnutia Riadiacej rady 2013.
- Významným pokrokom v procese dosiahnutia **dlhodobej udržateľnosti rozpočtu IEA** bolo schválenie zahrnutia nového prvku do procesu prípravy rozpočtu, ktorým bude

strategická diskusia Riadiacej rady o dlhodobej vízii agentúry. Tá bude predchádzať rozhodovaciemu procesu o novom Programe práce a rozpočtu IEA. S implementáciou nového postupu sa začne v roku 2014 v súvislosti s prípravou Programu práce a rozpočtu na roky 2015 - 2016.

Hlavnými bodmi 127. zasadnutia **Riadiaceho výboru Agentúry pre jadrovú energiu**, ktoré sa uskutočnilo v októbri 2013, boli:

- Správa generálneho riaditeľa NEA o činnosti agentúry od apríla 2013, účasti na **aktivitách medzinárodných organizácií** v oblasti jadrovej energie (aktívna účasť generálneho riaditeľa na Svetovom energetickom kongrese, konferencii Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu, k príprave komplexnej správy o havárii jadrovej elektrárne Fukušima, pozvanie k účasti na aktivitách nového Medzinárodného inštitútu pre jadrové vyradovanie v Japonsku a ďalšie).
- Predseda Výboru pre dozorné činnosti v jadrovej oblasti informoval o záveroch správy „*The Fukushima Daiichi Nuclear Power Plant Accident: OECD/NEA Nuclear Safety Response and Lessons Learned*“, ako aj o zameraní správy a opatreniach realizovaných členskými krajinami okamžite po havárii, na zaistenie a potvrdenie bezpečnosti existujúcich jadrových elektrární a ochrany občanov pred následkami radiácie a pomoci vláde Japonska. Výsledky následnej celosvetovej previerky bezpečnosti jadrových reaktorov formou záťažových testov preukázali dostatočnú úroveň bezpečnosti zariadení a nevyžiadali si uzavretie žiadnej jadrovej elektrárne, ale odhalili potrebu posilniť odolnosť jadrových elektrární nad rámec súčasnej bezpečnostnej úrovne. Členské krajiny NEA v reakcii na udalosti vo Fukušime posilnili plány núdzovej pripravenosti, uskutočnili zmeny v regulačnom rámci a ďalšie opatrenia zamerané na zvýšenie schopnosti jadrových elektrární odolať mimoriadnym prírodným udalostiam. V súvislosti s udalosťami vo Fukušime vznikol rad dôležitých otázok, na riešenie ktorých sa zamerala práca technických výborov v období do uverejnenia správy, ktorá bude pokračovať aj v ďalšom období. Správa prináša **odporúčania** pre zaistenie vysokej úrovne jadrovej bezpečnosti v budúcnosti.
- Predsedovia technických výborov podali správy o stave aktivít v oblasti nakladania s rádioaktívnym palivom, vyradovania jadrových zariadení a jadrového výskumu.
- Generálny riaditeľ NEA informoval o ukončení svojho pôsobenia v NEA v apríli 2014 a začatí výberu nového generálneho riaditeľa, a to pod vedením generálneho tajomníka OECD.
- Časť zasadnutia bola venovaná politickej diskusii o **vyradovaní jadrových zariadení**. Táto problematika nadobúda na aktuálnosti vzhľadom na rast počtu jadrových elektrární, ktoré sa blížia ku koncu svojej životnosti. Riadiaci výbor podporil pokračovanie práce v oblasti vyradovania so zameraním na riešenie otázok nákladov, metodiky a mechanizmov pre zaistenie dostupnosti finančných prostriedkov, zdôraznil potrebu zabezpečiť prenos znalostí o vyradovaní budúcim generáciám expertov, fundamentálnu úlohu prevádzkovateľov a regulátorov v procese vyradovania, ako aj jeho transparentnosť vo vzťahu k verejnosti.
- Vzhľadom na obavy o zabezpečenie dostatku **lekárskych rádioizotopov v období 2015-2020** vyjadril Riadiaci výbor podporu pokračovaniu práce Skupiny na vysokej úrovni pre zabezpečenie dodávok lekárskeho rádioizotopov na ďalšie dva roky.

Jadrová energia si vyžaduje najvyššie bezpečnostné štandardy a v tomto smere nemôže panovať uspokojenie. Agentúra pre jadrovú energiu OECD v septembri 2013 zverejnila správu „*The Fukushima Daiichi Nuclear Power Plant Accident: OECD/NEA Nuclear Safety Response and Lessons Learned*“, ktorá prináša kľúčové posolstvá a poučenia pre zaistenie vysokej úrovne jadrovej bezpečnosti do budúcnosti, hlavne so zameraním na zaistenie spoločnej zodpovednosti, ľudské a organizačné faktory, koncepciu ochrany do hĺbky, krízovú komunikáciu a núdzovú pripravenosť. NEA vyzdvihuje potrebu **medzinárodného úsilia na zvýšenie bezpečnosti jadrových zariadení**, posilnenie regulačných činností a výskumu a ochrany pred radiáciou. Havária vo Fukušime bola **prelomom v oblasti preskúmania, ako je jadrová bezpečnosť posudzovaná a zaistená**. Hoci princípy, na ktorých bola jadrová bezpečnosť budovaná, ostávajú i naďalej platné, viac treba urobiť pre zabezpečenie ich efektívnej implementácie vo všetkých krajinách a za

všetkých okolností. Zaistenie jadrovej bezpečnosti je **zodpovednosťou príslušného štátu, prináša však globálne obavy vzhľadom na potenciálne následky jadrovej nehody**. Komplexná analýza havárie jadrovej elektrárne vo Fukušime bude trvať mnoho rokov. Odborníci v oblasti jadrovej bezpečnosti majú zodpovednosť efektívne implementovať bezpečnostné pravidlá a koncepty. Účinný výkon dozoru jadrových zariadení musí zaistiť, aby verejnosť a životné prostredie boli chránené. Viac ako dva roky po havárii vo Fukušime NEA pokračuje v pomoci japonským inštitúciám v ich úsilí o dosiahnutie jadrovej bezpečnosti a prispieva k medzinárodnej spolupráci v oblasti jadrovej bezpečnosti a ochrany pred radiáciou. Intenzívne podporuje rozvoj výskumných programov zameraných na zlepšenie pochopenia vzniku jadrovej havárie a získanie informácií spojených s vyradovaním poškodených jadrových zariadení z prevádzky a ich demontážou.

Pre bližšie informácie navštívte:

<http://www.oecd-nea.org/pub/2013/7161-fukushima2013.pdf>.

Pôdohospodárstvo

Tohtoročný „*Monitoring a hodnotenie poľnohospodárskych politík OECD*“ prináša informácie o vývine v oblasti poľnohospodárskych politík v krajinách OECD a siedmich nečlenských krajinách: v Brazílii, Číne, Indonézii, Kazachstane, Ruskej federácii, Juhoafrickej republike a Ukrajine. Správa hovorí o **miernom náraste celkových podpôr v sektore poľnohospodárstva v roku 2012, na rozdiel od predchádzajúceho roka**. Pre zónu OECD ako celok je to **19%** z celkových poľnohospodárskych príjmov. Z dlhodobého hľadiska však ide o kontinuálny pokles podporovanosti sektoru. Naďalej pretrváva výrazný rozdiel medzi podporovanosťou poľnohospodárskeho sektoru naprieč krajinami OECD. Najvyššie sú podpory v Japonsku (56%), Južnej Kórei (54%), Nórsku (63%) a Švajčiarsku (57%), kým relatívne nízko je sektor podporovaný v Izraeli (11%), Mexiku (12%) a USA (7%). V krajinách EÚ **sa výška poľnohospodárskych podpôr vyrovnáva celkovému priemeru OECD** a reflektuje mierny nárast z 18% na 19%. Hodnotenú nečlenskú krajinu OECD, z ktorých viaceré sú významnými hráčmi na svetových poľnohospodárskych trhoch, pokračujú v trende zvyšovania podpôr v sektore (Čína – 17%, Indonézia – 21%, Kazachstan – 15%), kým Brazília (5%) a Juhoafrická republika (3%) zotrvali na úrovni z predchádzajúceho roka. Z pohľadu dlhodobých trendov v krajinách OECD je badať postup smerom k odpájaniu platieb od poľnohospodárskej produkcie, pričom lepšie zacielenie poľnohospodárskych politík na environmentálne ciele napreduje naďalej len pomaly. Vynárajúce sa ekonomiky zotrvávajú pri ochranných opatreniach na podporu vlastného trhu a podpore trhovej ceny. Podľa OECD **nová dohoda o Spoločnej poľnohospodárskej politike EÚ na roky 2014 – 2020 nepredstavuje významný posun od jej súčasného nastavenia** a organizácia hovorí o potrebe väčšieho odpojenia platieb v EÚ od produkcie, pričom pokračovanie nastavenia platieb na historickej báze a na základe poľnohospodárskej plochy OECD hodnotí ako zvýhodnenie pre najväčšie poľnohospodárske farmy. Z pohľadu ozeleňovania Spoločnej poľnohospodárskej politiky OECD nepovažuje aktuálnu reformu za fundamentálnu, hovorí však o dobrom smere, ktorým sa poľnohospodárska politika EÚ uberá.

V posledných rokoch OECD konštatuje potrebu celoplošnej reformy podpôr v poľnohospodárstve. Je potrebný odklon od poľnohospodárskych politík narušajúcich trh k takým, ktoré prispievajú k zníženiu znečistenia životného prostredia, zvýšeniu konkurencieschopnosti sektoru, umožnia poľnohospodárom reagovať na trhové signály a prispievajú k zvýšeniu inovácií v sektore.

Pripomíname, že poľnohospodárska politika SR nie je od nášho vstupu do EÚ hodnotená samostatne, ale je zahrnutá do spoločnej kapitoly EÚ.

Správu je možné nájsť na <http://www.oecd.org/tad/agricultural-policies/monitoring-and-evaluation.htm>.

SR posilnila odborné kapacity OECD tentoraz o expertku Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR pre oblasť biopalív. V rámci spoločného projektu SR a OECD „*Budovanie odborných kapacít v štátnej správe – stáže v OECD*“ nastúpila 16. septembra 2013 na krátkodobú stáž na Direktoriáte pre obchod a poľnohospodárstvo expertka Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR pre oblasť biopalív a využitia biomasy Hana Fratričová. Po zhodnotení kvalifikačných

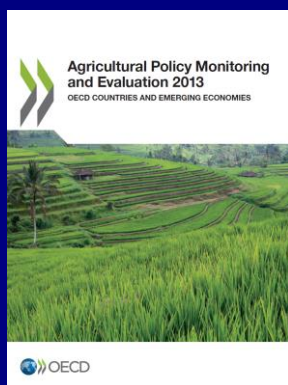

Foto: Stála misia

Veda, technológia a inovácie

predpokladov a praxe kandidátky SR OECD schválila jej odbornú stáž v rámci organizačného útvaru agrodirektoriátu pre environmentálne politiky na obdobie 2,5 mesiaca. Odbornou náplňou stáže expertky je práca v oblasti **rozvoja a implementácie indikátorov zeleného rastu pre poľnohospodárstvo v SR**.

Projekt je realizovaný z mechanizmu spoločných projektov SR a OECD na rok 2013. Jeho cieľom je budovanie analytických kapacít v štátnej správe SR a jeho predkladateľom bolo Ministerstvo financií SR, ktoré umožnilo ostatným rezortom zapojiť sa do tohto projektu.

Schéma OECD pre certifikáciu lesného reprodukčného materiálu v medzinárodnom obchode prijala počas svojho výročného zasadnutia 25. – 26. septembra 2013 za nových členov **Keňu a Ugandu**. Počet členských krajín schémy, ktorej členom je aj SR, sa takto zvýšil na 27.

Lesnícka schéma OECD je v globálnom kontexte jedinou normou pre pravosť a kvalitu reprodukčného materiálu lesných drevín. Národné lesnícke centrum vo Zvolene, ktoré SR v tejto schéme dlhoročne zastupuje, pomohlo prostredníctvom SlovakAid schému zaviesť v Srbsku, ktoré sa následne stalo členom schémy OECD. Poľnohospodárske schémy OECD majú všeobecne za cieľ zjednotenie obchodných noriem a prispievajú tak k odstraňovaniu netarifných obchodných prekážok a uľahčovaniu obchodu. Z pohľadu Lesníckej schémy OECD ide aj o kontrolu pravosti a kvality lesných genetických zdrojov, čím je príspevkom aj pre oblasť zachovania biodiverzity.

SR je rešpektovaným členom troch poľnohospodárskych schém zo štyroch existujúcich (lesníckej a osivárskej schémy a schémy pre ovocie a zeleninu), z Kódexu pre skúšanie lesných a poľnohospodárskych traktorov SR vystúpila koncom roka 2010.

„Hodnotiaca správa OECD o vede, technológiách a priemysle 213 – inovácie v prospech rastu“ (OECD Science, Technology and Industry Scoreboard 2013 – Innovation for Growth) hovorí o potrebe hľadania nových zdrojov rastu, ktorá sa pri nevýraznom hospodárskom raste na celom svete stáva globálnou politickou prioritou. Veda, technológia, inovácie a podnikanie ako zdroj podpory konkurencieschopnosti, produktivity a vytvárania pracovných miest, sú dôležitými nástrojmi na podporu udržateľného hospodárskeho rastu. 260 ukazovateľov z oblasti vedy, technológií, inovácií a priemyselnej výroby v tejto publikácii ukazuje, aké výsledky v týchto oblastiach dosahujú členské krajiny OECD a iné významné krajiny.

Najdôležitejšie závery vyplývajúce zo správy sú:

- Investície do inovácií zostávajú prioritou, a to predovšetkým prostredníctvom podpory vedy a výskumu,
- mladé, dynamické firmy viac prispievajú k tvorbe pracovných miest, než firmy zavedené,
- obchod meraný pridanou hodnotou poskytuje nový pohľad na obchodné vzťahy,
- zahraniční spotrebitelia pomáhajú udržať pracovné miesta,
- rozvíjajúce sa ekonomiky zohrávajú stále významnejšiu úlohu v oblasti vedy a inovácií,
- univerzitné výskumné centrá sú stále sústredené v obmedzenom počte miest,
- výskumní pracovníci sú stále mobilnejší.

Pozícia Slovenskej republiky sa v relevantných ukazovateľoch publikácie ničím nevyníma, ani v pozitívnom, ani negatívnom zmysle. V mnohých hodnotiacich ukazovateľoch sa nachádza pod priemerom členských krajín OECD, v niektorých sa dokonca nenachádza vôbec. Vo väčšine ukazovateľov patrí SR medzi krajiny s najnižšími hodnotami, napríklad v pomere počtu vedecko-výskumných pracovníkov k celkovému počtu zamestnaných je s 8%-ami na konci tabuľky, pričom z členských krajín OECD sú horšie len Poľsko a Turecko. Obdobná pozícia je vo výdavkoch podnikových investícií do vedy a výskumu ako podielu na hrubom domácom produkte, kde sa SR v tabuľke nachádza na štvrtom mieste odzadu a z členských krajín OECD je horšie umiestnené už len Poľsko. Veľmi slabé sú pozície Slovenska aj v zdravotníckom výskume, nanotechnológiách a biotechnológiách. V oblasti priemyselných inovácií je SR tiež medzi poslednými krajinami, na jednej úrovni s Maďarskom a Poľskom.

V prípade vládou financovaného výskumu a vývoja v podnikateľskom sektore sa naopak SR umiestnila na prvom mieste v podiele štátom financovaných podnikových výdavkov na

vedu a výskum v prospech malých a stredných podnikov, ktorý vzrástol v poslednom desaťročí na úroveň 85%. Slušnú pozíciu SR zaujala aj v ukazovateli prístupu k bankovému financovaniu, aj keď v roku 2012 došlo k zhoršeniu oproti roku 2007. V stupnici od 1 do 7 zaujala SR tretiu pozíciu spolu s Francúzskom a Tureckom, pričom horšie sa umiestnili napríklad Česká republika, Poľsko, Maďarsko či Slovinsko. V podiele pôžičiek v prospech malých a stredných podnikov na celkových pôžičkách sa pozícia Slovenska vylepšila, keď zo 65% v roku 2007 vzrástol podiel na 80% v roku 2011, čím sa SR umiestnila na druhom mieste za Švédskom.

Dobrá pozíciu zaujíma Slovensko aj v počte dní potrebných na založenie firmy, keď dosahuje priemernú úroveň EÚ-28. Obdobnú pozíciu zaujíma SR aj v prekážkach podnikaniu, kde spolu s Českou republikou dosahuje index 1,5.

Pri hodnotení miesta krajín v globálnej ekonomike sa SR v časti o zamestnanosti v technologicky náročnej priemyselnej výrobe umiestnila na štvrtom mieste za Českou republikou, Maďarskom a Nemeckom. Naopak, v prípade zamestnanosti v službách skončila SR na deviatom mieste odzadu s tým, že horšie sú Estónsko, Maďarsko, Slovinsko, Česká republika aj Poľsko.

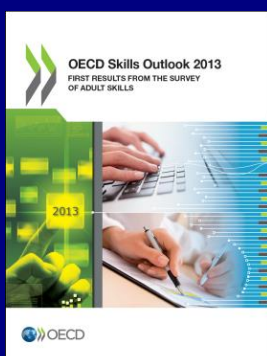
Podiel zahraničných firiem sa v roku 2010 priblížil v priemere k 5% z celkového počtu firiem, ale ich podiel na zamestnanosti dosahoval až 40% a v tvorbe pridanej hodnoty až 80%. V prípade Slovenska bol podiel zahraničných firiem niečo viac ako 1%, avšak na zamestnanosti sa podieľali takmer 50%-ami a na tvorbe pridanej hodnoty až 65%-ami. SR v tejto oblasti patrí medzi krajiny s vysokým podielom zahraničnej pridanej hodnoty a je na treťom mieste za Írskom a Maďarskom s podielom medzi 50-60%. V prípade udržateľnosti pracovných miest je SR tiež vysoko závislá na zahraničnej spotrebe. Viac ako polovica pracovných miest na Slovensku závisí od odbytu v zahraničí, čím SR v tomto ukazovateli zaberá štvrté miesto za Luxemburskom, Estónskom a Írskom. Podobná situácia je v Maďarsku a o niečo menej závislá je zamestnanosť v Českej republike a Poľsku. Najmenej závislá zamestnanosť od zahraničnej spotreby je v Brazílii, USA a Japonsku. Tieto ukazovatele jasne potvrdzujú otvorenosť slovenskej ekonomiky a závislosť od priamych zahraničných investícií.

Vzdelávanie a zamestnanosť

OECD zverejnila 8. októbra 2013 publikáciu „*Výhľad v oblasti zručností 2013*“ (**Skills Outlook 2013**). Publikácia analyzuje, ako sú dospelí ľudia vybavení zručnosťami, ktoré im majú pomôcť zapojiť sa do trhu práce. Prehľad sa zameriava aj na oblasti, ktoré úzko súvisia so zručnosťami, akými sú napríklad formy vzdelávania, zamestnanosť, dane, inovácie a hospodársky rozvoj na národnej, regionálnej a miestnej úrovni. Výhľad vychádza z výsledkov „*Programu medzinárodného hodnotenia zručností dospelých – PIAAC*“, ktorý meral zručnosti dospelých, ich rozloženie v populácii, ako aj vplyv zhodnotenia, alebo naopak, znehodnotenia počas pôsobenia jednotlivca na trhu práce. Prieskum bol zameraný na zisťovanie zručností jednotlivcov vo veku 16 až 65 rokov v čitateľskej a matematickej gramotnosti a schopnosti používať informačné a komunikačné technológie na riešenie problémov.

Slovensko sa umiestnilo v čitateľskej a matematickej gramotnosti v niektorých indikátoroch nad priemerom zúčastnených krajín. V schopnosti používať informačné a komunikačné technológie na riešenie problémov dosiahlo horšie výsledky a v niekoľkých indikátoroch sa radí pod priemer. Rozdiely medzi jednotlivcami, ktorí dosiahli najlepšie a najhoršie hodnoty v určitých indikátoroch, patria v prípade SR medzi najmenšie. V porovnaní súvislosti **medzi čitateľskou gramotnosťou a produktivitou práce patrí Slovensko** spolu s Českou republikou a Poľskom medzi krajiny, ktoré dosahujú **horšie výsledky**. Najlepšie sú na tom Nórsko, USA a Írsko. Podľa správy je dôležité, ako jednotlivé krajiny využívajú zručnosti zamestnancov pracovného trhu, ktoré majú k dispozícii. V Nórsku iba 9% dospelých, ktorí dosiahli štvrtú alebo piatu úroveň gramotnosti, nepracuje, na druhej strane, v Českej republike, Japonsku, Taliansku, Poľsku a **SR viac ako 20% najvýkonnejších dospelých nie je zapojených do pracovného trhu**. Dospelí, ktorí dosiahli iba najnižšiu úroveň, majú oveľa nižšie príležitosti zamestnať sa. V Južnej Kórei sú dvaja z troch zamestnaní, pričom **na Slovensku iba dvaja z piatich**. Čitateľská gramotnosť úzko súvisí s hodinovou mzdou. Stredná hodnota hodinovej mzdy pracovníkov, ktorí dosiahli štvrtú alebo piatu úroveň, je o 60% vyššia ako tých, ktorí dosiahli prvú úroveň. Na Slovensku, Českej republike, Poľsku, Estónku a Švédsku sú tieto

	<p>rozdiely menšie ako napríklad v Kanade, Nemecku, Írsku, Južnej Kórei a USA.</p> <p>OECD v správe uvádza odporúčania pre zlepšenie situácie v získavaní vhodných zručností a zjednodušenia zapojenia dospelých do trhu práce.</p> <p>Správa je prístupná na: http://skills.oecd.org/skillsoutlook.html.</p>
<p>Životné prostredie</p>	<p>Rada OECD schválila na svojom zasadnutí 19. septembra 2013 Odporúčania Rady pre testovanie bezpečnosti a hodnotenie vyrábaných nanomateriálov. OECD dospela k názoru, že vyrábané nanomateriály si nevyžadujú špeciálnejšie zaobchádzanie ako bežné chemikálie a je možné pre ne aplikovať už existujúce nástroje OECD pre testovanie a hodnotenie chemikálií. Nanomateriály budú zaradené do systému vzájomnej výmeny informácií o výsledkoch neklinických testov bezpečnosti chemikálií MAD (Mutual Acceptance of Data). Tento systém podľa odhadov OECD ušetrí ročne vládam a chemickému priemyslu približne 150 až 160 miliónov €. Zaradenie nanomateriálov do tohto systému prinesie ďalšie šetrenie prostriedkov pre verejný i súkromný sektor a bude príspevkom aj k znižovaniu netarifných obchodných prekážok medzi krajinami.</p> <p>Princípom systému MAD je zabránenie duplicitného testovania bezpečnosti chemikálií a výsledky testov v jednej členskej krajine systému (pričom členstvo v systéme je širšie ako členstvo v OECD) sú automaticky uznané v ostatných. Využívajú sa pritom počítačové testovacie modely a znižuje sa tak používanie zvierat na účely testovania. Aktivita OECD ohľadne vyrábaných nanomateriálov vyplynula z narastajúceho množstva nanomateriálov ako súčasti širokej škály výrobkov v obchodnej sieti (slnečné panely, oblečenie, športové vybavenie, farby, kozmetika a pod.). Keď sa tieto nové materiály, ktoré majú výrazný vplyv na nové technologické inovácie, začali objavovať na trhu, členské štáty nevedeli vyhodnotiť mieru ich škodlivosti a dopadu na zdravie ľudí a životné prostredie na konci životného cyklu výrobkov, keď sa z nich stáva odpad (OECD sa venuje aj problematike nanoodpadu). Nedostatok informácií o týchto nových materiáloch zapríčinil, že mimovládne organizácie žiadali zákaz používania nanomateriálov.</p> <p>Odporúčania Rady OECD:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatňovať prístupy používané pri testovaní bezpečnosti a hodnotení chemikálií aj pre nanomateriály. • Na testovanie nanomateriálov uplatňovať testovacie metódy OECD určené pre chemikálie, pričom, ak je to vhodné, prispôbiť ich vzhľadom na špecifické vlastnosti nanomateriálov a testovanie vykonávať podľa princípov OECD pre správnu laboratórnu prax. • Na úrovni členských štátov aktualizovať príslušné národné postupy v súlade s pravidlami a procesmi OECD za účelom zahrnutia záverov a skúseností OECD v oblasti nanomateriálov do existujúcich postupov. • Pravidelne informovať Výbor OECD pre chemikálie o všetkých technických otázkach týkajúcich sa testovania bezpečnosti a hodnotenia vyrábaných nanomateriálov, hlavne o zapájaní sa do iných medzinárodných iniciatív, ako aj o aktualizácii špecifických nástrojov a potrebe akejkoľvek modifikácie príslušných nástrojov OECD. • Sprístupniť verejnosti údaje o bezpečnosti vyrábaných nanomateriálov. <p>V oblasti chemikálií OECD prijala právny nástroj na úrovni Rady naposledy pred desiatimi rokmi. Organizácia pripravuje prijatie takýchto právnych nástrojov na úrovni Rady v budúcnosti aj pre poľnohospodárske pesticídy, a to v rámci nového programu ONIP, ktorého cieľom je boj proti ilegálnemu obchodu s pesticídmi. Program spolupracuje aj s Interpolom. Jeho prvým výstupom bude systém rýchlej výstrahy, z ktorého budú profitovať predovšetkým národné colné správy.</p>

Vonkajšie vzťahy

Počas svojho septembrového a októbrového zasadnutia Rada OECD schválila cestovné mapy pre prístupenie Kolumbie a Lotyšska k „Dohovoru OECD“, čím sa začala ďalšia etapa rozširovania organizácie, ktorá má v súčasnosti 34 členov. Štatút prístupujúcej krajiny majú tak aktuálne Rusko, Kolumbia a Lotyšsko.

O začatí prístupového procesu sa rozhodlo na Ministerskom zasadnutí Rady (MCM) v máji tohto roku. Cestovné mapy oboch krajín sú takmer identické. Nadväzujú na predchádzajúce kolo rozširovania (2007 – začiatok prístupu Čile, Estónska, Izraela, Slovinska a Ruskej federácie, ktorá ako jediná zatiaľ proces nezavrhla) a zohľadňujú získané skúsenosti.

Medzi najdôležitejšie zmeny patria:

- Odstránenie formálnych rozdielov medzi hodnotením z technického a policko-právneho pohľadu,
- explicitné vyhlásenie, že výbory môžu prístupujúcim krajinám odporučiť legislatívne zmeny vedúce k prispôbeniu národnej legislatívy k nástrojom OECD, ako aj prijať odporúčania pre vyplývajúce záväzky,
- odtajnenie hodnotiacich správ vypracovaných sekretariátom OECD v jednotlivých výboroch pred ukončením prístupového procesu, ale bez zmienky o finálnom posúdení pripravenosti na členstvo,
- jednoznačná definícia, že priebeh prístupového procesu je výlučne v rukách prístupujúcej krajiny a závisí od schopnosti poskytnúť všetky potrebné informácie pre technické hodnotenia, resp. realizovať legislatívne zmeny,
- prístupujúce krajiny sú ďalej povinné okrem národného koordinátora v hlavnom meste vytvoriť aj post špeciálneho vyslanca pre koordináciu spolupráce s OECD priamo v Paríži.

Cieľom technického hodnotenia je evalvácia ochoty a schopnosti implementovať základné právne nástroje OECD v rámci kompetenčnej príslušnosti konkrétneho výboru, ako aj porovnanie národných politík a prístupov so štandardmi OECD.

Pristupujúca krajina môže zaujať voči legislatívnym aktom štyri základné pozície:

- 1) Prijatie,
- 2) prijatie s uvedením časového rámca pre implementáciu,
- 3) prijatie s výhradami alebo pripomienkami,
- 4) odmietnutie.

Očakáva sa, že prístupujúce krajiny budú čo najmenej používať možnosť odmietnutia alebo prijatia s výhradami alebo pripomienkami.

Kolumbia bude hodnotená v 23 výboroch, Lotyšsko v 21. Lotyšsko nebude hodnotené vo Výbore pre poľnohospodárstvo, na ktorého činnosti sa už aktívne podieľa, pričom lotyšské poľnohospodárstvo je integrované do Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ. Okrem toho nebude posudzované ani vo Výbore pre politiku územného rozvoja, pretože táto problematika nie je v jeho prípade natoľko relevantná ako v prípade Kolumbie.

Cestovné mapy oboch nových prístupujúcich krajín sú zverejnené na:

Kolumbia: <http://search.oecd.org/officialdocuments/displaydocumentpdf/?cote=c%282013%29110/final&doclanguage=en>

Lotyšsko: <http://search.oecd.org/officialdocuments/displaydocumentpdf/?cote=c%282013%29122/final&doclanguage=en>

Iné aktivity OECD

V Paríži sa 2. októbra 2013 opätovne konal pravidelný **Parlamentný seminár na vysokej úrovni**. Išlo o tretie podujatie v tomto formáte za posledný rok (vo februári sa uskutočnili *Parlamentné dni OECD*, v júni seminár v Štokholme). Seminára sa zúčastnili 37 poslanci, Národná rada SR bola zastúpená vedúcim Stálej delegácie Národnej rady SR v OECD **Jánom Kollárom**. Počas seminára bola prediskutovaná aktuálna ekonomicko-sociálna situácia vo svete. Účastníci seminára sa oboznámili s pokrokom pri realizácii iniciatívy OECD v oblasti erózie základu dane a presunu ziskov (BEPS) a s prípravou správy „*How is Life? 2013*“. Vymenili si tiež názory na problematiku transparentnosti a integrity lobbingu, ako aj migračných trendov v kontexte krízy. Najbližší Parlamentný seminár sa uskutoční na budúci rok v Mexiku.

32. stretnutie vedúcich úradov vlád tentoraz privítalo hlavné mesto Čile. Podujatia, ktoré sa konalo 23. – 25. októbra 2013, sa zúčastnili predstavitelia 30 štátov, vrátane niektorých latinsko-amerických štátov a Európskej komisie. Vo svojich úvodných príhovoroch prezident Čile Sebastián Piñera a generálny tajomník OECD Angel Gurría zdôraznili, že úloha úradov vlád je v súčasnosti oveľa zložitejšia vzhľadom na dynamický vývoj ekonomického a sociálneho prostredia. Účastníci stretnutia sa zhodli, že kľúčovou prioritou je zastavenie poklesu dôvery občanov vo vlády väčšiny členských štátov OECD. Implementácia politických vízií do praxe musí byť sprevádzaná pozitívnou prezentáciou a posilnením efektívnej komunikácie s verejnosťou. Úrady vlád môžu prispieť k zvyšovaniu dôvery zdokonaľovaním exekutívnych metód, ale aj posilňovaním vlastných kapacít. Transparentnosť, boj proti korupcii, otvorené vlády a integrované poskytovanie služieb by sa mali stať hybnou silou celého procesu. Prieskum, ktorý pri tejto príležitosti OECD prezentovala, poukázal, že bez ohľadu na charakter politického systému (prezidentský alebo parlamentný) musia úrady vlády podporovať kvalitu rozhodovacieho procesu, zabezpečovať efektívnu medzinárodnú koordináciu a monitorovať implementáciu vládnej politiky.

Iné aktivity SR pod hlavičkou OECD

O perspektívach budúceho rozvoja dunajského regiónu sa rokovalo 11. októbra 2013 na Ministerstve zahraničných vecí a európskych záležitostí SR v Bratislave. Konala sa tu **1. medzinárodná konferencia „Dunajská os – rozvoj prístavných miest a dunajského regiónu“**, ktorú zorganizovalo Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR. Zámerom konferencie bolo prezentovať prípadovú štúdiu OECD pre vnútrozemské prístavy v SR, ako prvého výsledku spoločného projektu SR a OECD „*Dunajská os*“. Konferencia umožnila aj odbornú diskusiu o perspektívach budúceho rozvoja dunajského regiónu. Otvorili ju štátni tajomníci rezortov diplomacie a dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Peter Javorčík a Viktor Stromček a veľvyslankyňa a stála predstaviteľka SR pri OECD Ingrid Brocková. Na konferencii boli prítomní zástupcovia prístavov, prístavných miest, podnikateľskej sféry, štátnej správy a diplomatického zboru akreditovaného v SR.

Prípadová štúdia „*Dunajská os*“ vypracovaná expertmi OECD v kontexte hesla „*Lepšie politiky pre lepší život*“, hodnotí komplexne strategický rozvojový potenciál vnútrozemských prístavných miest v SR, a to Bratislavy, Komárna a Štúrova. Štúdia súčasne porovnáva konkurencieschopnosť prístavných miest v strednej Európe s inými, predovšetkým západnými vnútrozemskými a námornými prístavmi.

Odporúčania, ktoré OECD pre SR vypracovala, je možné nájsť na našej webovej stránke v časti tematické informácie – územný rozvoj. Informovali sme o nich aj v predchádzajúcom čísle dvojmesačníka.

Všetky foto: MZVaEZ SR

Účasť OECD na aktivitách SR

OECD sa zapojila do diskusií počas Rozvojového týždňa Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Počas medzinárodnej konferencie „Vízia rozvojovej spolupráce v meniacom sa svete“, ktorá sa konala 16. októbra 2013 v priebehu Rozvojového týždňa v Bratislave, sa do odbornej diskusie v paneli venovanom slovensko-africkej rozvojovej spolupráci zapojil aj expert OECD. Serge Tomasi, zástupca riaditeľa Direktoriátu OECD pre rozvojovú spoluprácu, poskytol pohľad organizácie na potenciál nových členských štátov EÚ a Výboru OECD pre rozvojovú pomoc (DAC) ako nových donorov rozvojovej pomoci. OECD víta cenné skúsenosti SR získané v procese transformácie na trhovú ekonomiku a integrácie do euroatlantických štruktúr. Nové členské štáty podľa organizácie vnesú nový pohľad do diskusií tohto kľúčového združenia najvýznamnejších donorských krajín sveta.

Všetky foto: MZVaEZ SR

Viete, že...

- ... poľnohospodárstvo využíva v priemere 36% dostupných pôdných a 44% vodných zdrojov?
- ... predaj poľnohospodárskych pesticídov sa v rokoch 2000 znížil o 1,1% ročne?
- ... vo viac ako dvoch tretinách krajín OECD má viac ako 70% domácností prístup na internet?
- ... v roku 2010 v krajinách OECD v priemere 40% obyvateľstva a 80% firiem korešpondovalo so štátnymi úradmi prostredníctvom internetu?
- ... v priemere takmer polovicu všetkých nových pracovných miest za posledné desaťročie vytvorili podniky mladšie ako 5 rokov, aj keď sa na vytváraní celkového počtu pracovných miest v podnikateľskom sektore (okrem finančného) podieľajú iba 20%-ami?
- ... v roku 2011 finančné toky, ktoré sa nezaratívajú do oficiálnej rozvojovej pomoci, predstavovali 80% všetkých externých finančných tokov smerujúcich do rozvojových krajín, pričom dve tretiny týchto finančných zdrojov pochádzalo zo súkromného sektoru?
- ... Výbor OECD pre rozvojovú pomoc prostredníctvom svojej medzinárodnej siete monitoruje a podporuje spoluprácu medzinárodnej komunity s viac ako 40 krehkými a konfliktmi ovplyvnenými krajinami?
- ... podľa novej metodiky OECD a Svetovej obchodnej organizácie, podstatou ktorej je meranie medzinárodného obchodu prostredníctvom jeho pridanej hodnoty, predstavuje priemerný podiel služieb vo vývoze krajín G20 42% (u niektorých je na úrovni 50% alebo viac), pričom podľa tradičných štatistík služby predstavujú asi 20% svetového obchodu?

Zdroj: OECD a podriadené organizácie

Rozhovor s...

**viceguvernerom
Národnej banky Slovenska
Jánom Tóthom**

Foto: SM ČR pri OECD

Tento rok Národná banka Slovenska a Česká národná banka oslávili 20. výročie svojho vzniku, čo sme si pripomenuli 2. októbra aj v OECD spoločným seminárom. V čom vidíte prínos spolupráce s OECD a výstupov OECD pre Vašu inštitúciu?

Diskusie v OECD sú, podľa mojich skúseností, jedny z najzaujímavejších, aké môže ekonóm na pôde nadnárodnej inštitúcie zažiť. Veľmi výstižné je slovo „spolupráca“, ktoré sa skrýva za písmenom „C“ v názve organizácie. Keďže OECD nemá priamu zodpovednosť za určitú agendu (na rozdiel od Medzinárodného menového fondu – riešenie kríz v platobnej bilancii, Svetovej banky – chudoba a rozvoj tretieho sveta, Európskej centrálnej banky – inflácia v eurozóne či Banky pre medzinárodné zúčtovanie – finančná stabilita a medzibankové zúčtovanie), snaží sa o otvorenejšie diskutovať a hľadať „best practices“ konsenzus v otázkach hospodárskej politiky. Pred vstupom Slovenska do OECD nám bola veľmi prospešná pomoc pri správnom načasovaní otvárania ekonomiky a liberalizácie platobnej bilancie. Neskôr to boli diskusie o štrukturálnych politikách, podpore rastu či flexibilitate trhu práce. V súčasnosti by to mohli byť analýzy na tému efektívnosti verejných výdavkov alebo optimálnej štruktúry daní. Špecificky pre centrálnu banku je zaujímavá otázka správneho načasovania pri opúšťaní netradičných menových politik, koordinácie medzi svetovo významnými centrálnymi bankami a externalít, ktoré tieto rozhodnutia majú na tretie krajiny. Dalšia zaujímavá a dôležitá otázka je vzťah medzi fiškálnou konsolidáciou a štrukturálnymi reformami. OECD je jedným z hlasov, ktoré argumentujú, že dôležité štrukturálne reformy, ktoré podporia budúci hospodársky rast, by mali mať prednosť pred akútnou potrebou znižovať schodky verejných financií.

Aké odkazy OECD, ktoré zazneli v komentároch k prezentáciám počas seminára, považujete za najdôležitejšie pre ďalší vývoj v SR?

Potešujúce bolo najmä zhrnutie, že zatiaľ čo vývoj v Čechách bol v súlade s pozitívnymi očakávaniami, vývoj na Slovensku, najmä v druhej polovici obdobia, bol pozitívnym prekvapením. Zaujímavým názorom OECD bol aj ten, že krajiny boli úspešné aj preto, že mali vo všeobecnosti dobre načasované poradie reforiem. Je ešte príliš skoro vynášať súdy, ktorá zo stratégií menových politik SR a ČR bude úspešnejšia. Každopádne, bude to zaujímavý príklad pre štúdium, nakoľko tieto dve ekonomiky sú veľmi podobné.

Počas Vašej kariéry venujete dlhodobo pozornosť spolupráci SR s OECD. Na ktoré oblasti by ste odporučili zacieliť dialógiu SR a OECD v budúcnosti?

OECD má komparatívnu výhodu v analýzach a následne odporúčaní na riešenie štrukturálnych problémov svojich členov. V nedávnej minulosti to boli napríklad návrhy na zmenu v štruktúre zdaňovania smerom k väčšiemu zdaneniu majetku a menšiemu zdaneniu práce, alebo na to, aby sa pri konsolidácii rozpočtov neohrozil budúci hospodársky rast. Z pohľadu Slovenska si myslím, že je dôležité sa naďalej venovať štruktúre daní a nastaviť ich tak, aby čo najmenej obmedzovali dlhodobú ekonomickú aktivitu. OECD by mohla všeobecné princípy rozpracovať pre jednotlivé členské krajiny a tiež upozorniť na riziká daňovej konkurencie medzi blízkymi krajinami. Druhá zaujímavá a pre Slovensko užitočná oblasť je efektívnosť verejných výdavkov – od samotnej údajovej základne, cez metodológiu, až k vecnému porovnaniu medzi jednotlivými krajinami. Inšpiráciou by mohli byť najúspešnejšie krajiny na svete a ich podiel výdavkov na celkovom koláči. Na Slovensku zriedka vyhodnocujeme ako efektívne sú jednotlivé verejné investície, či a ako pomáhajú zvyšovať produkčnú schopnosť ekonomiky – a podobne aj pri verejnej spotrebe zriedka porovnávame, aký úžitok je z ktorej časti výdavkov. Vieme, že v dôležitých kapitolách rozpočtu, akými sú vzdelávanie (čo je príklad investície) alebo zdravotníctvo (príklad spotreby) sú asi veľké rezervy, ale nedarí sa nám nájsť konkrétne opatrenia na ich zefektívnenie. Pokiaľ

by boli tieto odporúčania alokácie rôznych daní a výdavkov aj relatívne, mohla by sa o to skôr nájsť celospoločenská dohoda.

Dávame do pozornosti

na mesiace november a december 2013:

12. november	- Londýn, oficiálne zverejnenie „Svetového energetického výhľadu IEA 2013“
14. november	- Paríž, oficiálne zverejnenie „Government at a Glance 2013“
19. november	- Paríž, oficiálne zverejnenie „Ekonomického výhľadu OECD“
19. – 21. november	- Paríž, zasadnutie Riadiacej rady IEA na ministerskej úrovni, za účasti štátneho tajomníka MH SR Dušana Petrika
21. november	- Paríž, oficiálne zverejnenie publikácie „Health at a Glance 2013“
26. november	- Paríž, oficiálne zverejnenie publikácie „Pensions at a Glance 2013“
3. december	- Paríž, oficiálne zverejnenie výsledkov hodnotenia PISA
4. – 5. december	- Marseille, Okrúhly stôl primátorov a ministrov pre regionálny rozvoj
5. – 6. december	- Marseille, ministerské zasadnutie Výboru pre politiku územného rozvoja (TDPC)
5. – 6. december	- Paríž, Fórum pre zelený rast a trvalo udržateľný rozvoj (GG&SD Forum)
5. – 6. december	- Paríž, ďalší zo seminárov k horizontálnemu projektu „NAEC“
10. – 11. december	- Bratislava, seminár k reforme verejnej správy
16. december	- Paríž, Globálne fórum pre poľnohospodárstvo

Anotácie k publikáciám OECD

Archív s krátkymi anotáciami stálej misie k vybraným, pre Slovensko relevantným publikáciám OECD, je možné nájsť na webovej stránke MZVaEZ SR (www.mzv.sk) v časti SR v OECD a preklikáte sa na ne aj cez stránku našej stálej misie (www.oecdparis.mfa.sk). Publikácie, o ktorých v anotáciách informujeme, je možné objednať priamo zo stránky OECD. Tiež sú dostupné v Depozitnej knižnici OECD na Slovensku (Lamačská cesta 8/a, Bratislava, www.cvtisr.sk). Elektronický formát publikácií si môžu zamestnanci verejnej správy stiahnuť aj z interného komunikačného systému OECD nazývaného Olis alebo Olisnet.

Hodnotiaci dotazník k dvojmesačníku „OECD v skratke“

Na webovej stránke našej misie, v časti, kde nájdete archív dvojmesačníkov, sme zverejnili krátky hodnotiaci formulár, ktorým sa môžete vyjadriť k nášmu časopisu. Keďže spätná väzba od Vás je pre nás dôležitá, každá rada, námietka, pripomienka, upozornenie sú pre nás inšpiráciou k ďalšiemu skvalitňovaniu nášho časopisu tak, aby sme našou prácou boli užitoční pre tú Vašu. Poteší nás, ak si nájdete čas a pošlete nám vyplnený dotazník s Vaším hodnotením na adresu oecd.paris@mzv.sk.

Aktualizovaná „Príručka pre delegátov“

Stála misia aktualizovala svoju praktickú „Príručku pre delegátov“. Nájdete v nej aktualizovaný zoznam diplomatov stálej misie aj s kontaktmi a aktuálne platné ceny miestnej dopravy v Paríži. Dávame do pozornosti zvýšenie cien ubytovania takmer vo všetkých hoteloch, ktoré naši delegáti pri svojich služobných cestách využívajú. Príručku si je možné stiahnuť z webovej stránky našej misie. Oceníme Vaše pripomienky, ak Vám v príručke chýba niečo, čo by Vám pomohlo pri praktickej realizácii návštevy v OECD a jej organizáciách.

Autorský tím – kolektív stálej misie:
Ingrid Brocková, veľvyslankyňa, Peter Spišiak, Pavol Seko, Adriana Váňová, Matej Dostál,
Andrea Brezanová, Kristína Gendová Ruzsíková

Edičné spracovanie: Kristína Gendová Ruzsíková

nepredajné, distribuované elektronicky
(uzávierka aktuálneho čísla – 15.11.2013)

Kontakt: Stála misia Slovenskej republiky pri OECD
Tel: 0033 1 56 26 50 90
oecd.paris@mzv.sk

www.oecdparis.mfa.sk
www.oecd.org

Členské krajiny OECD (rok vstupu do organizácie): *Austrália (1971), Belgicko (1961), Česká republika (1995), Čile (2010), Dánsko (1961), Estónsko (2010), Fínsko (1969), Francúzsko (1961), Grécko (1961), Holandsko (1961), Island (1961), Izrael (2010), Írsko (1961), Japonsko (1964), Južná Kórea (1996), Kanada (1961), Luxembursko (1961), Maďarsko (1996), Mexiko (1994), Nemecko (1961), Nový Zéland (1973), Nórsko (1961), Poľsko (1996), Portugalsko (1961), Rakúsko (1961), Slovensko (2000), Slovinsko (2010), Spojené kráľovstvo (1961), Španielsko (1961), Švajčiarsko (1961), Švédsko (1961), Taliansko (1962), Turecko (1961), USA (1961).*